

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

7. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

SVBSECTIO VLTIMA.

Conclusio ponitur.

⁵⁸ Negatio, quam dicit vnum primario, & formaliter est negatio divisionis in se; hæc est communior sententia, ut videre est in P. Suarez tom. 1. met. disp. 6. est sententia clarissima Aristotelis lib. 5. met. cap. 3. lib. 10. met. cap. 5. 3. & 4. eam etiam tenet D. Thomas, locis supra citatis, in quibus ingenue fatetur negationem, per quam constituitur unitas, esse divisionis in se, & q. 9. de potentia, art. 7. in corpore, hæc docet; vnum vero quod convertitur cum alio, non addit supra ens, nisi negationem divisionis in proprio esse; quod etiam in 1. disp. 24. eisdem pene verbis repetit.

⁵⁹ Probat hanc sententia breviter ex supra re-
futatis; quia vnum dicit negationem divisionis, ut ex supra late probatis patet; sed non est alia negatio divisionis, per quam possit constitui, nisi negatio divisionis in se: ergo per illam constituitur vnum: minor sic probatur; quia triplex tantum negatio divisionis datur, alia divisionis in se, alia divisionis à se; & tandem divisionis ab alio; sed per has duas ultimas, non constituitur vnum: ergo necessario dicendum est constitui per negationem divisionis in se.

Item, quia opposita oppositis constituuntur; ⁶⁰ sed multitudo, quæ est opposita unitati, constituitur divisione in se: ergo unitas constituitur negatione divisionis in se: minor sic probatur; quia ex eo quod illæ entitates, quæ constituunt multitudinem, habent divisionem inter se, & multitudo habet in illis partibus distinctionem, & divisionem, est vere, & realiter pluralitas; sed illæ partes, in quibus habet distinctionem multitudinis, & pluralitas, sunt totum esse multitudinis, & pluralitatis: ergo multitudo quatenus habet divisionem in suo esse, id est in suis partibus, est multitudo, & pluralitas.

⁶¹ Præterea, quia multitudo est realiter divisa est pluralitas à se, tum quia multitudo ut talis realis est, & divisio à se est chimerica, & fictitia, & nullum reale esse habet, ut supra probavimus; atqui nihil quod vere datur à parte rei constituitur per aliquod fictitium, & chimericum: ergo. Tum denique; quia præciso per intellectum quocunque alio, & remanente solum divisione in partibus multitudinis, ita ut vnum quodque componens multitudinem, sit divisum, & distinctum ab alio, & terminatum suo termino, ratione cuius datur relatio divisionis, datur formaliter, & materialiter multitudo: ergo præter divisionem in se non constituitur alio multitudo: ergo supradicta unitas, quæ est opposita multitudini, constituitur negatione divisionis in se: quod expresse docuit D. Thomas in 1. disp. 19. quest. 4. art. 1. ad 2. his verbis; quod ipsa essentia entis creati secundum quod est indivisa in se, & distincta ab alijs, est unitas eius; quod etiam docet Avicenna 3. met. cap. 3. his verbis; unitas est esse, quod non dividitur, ita quod esse est de essentia unitatis, & non subiectum ei, unitas enim, & non substantialiter est ipsum esse, quod non dividitur in se, ubi ait, unitatem dicere duo, sic entitatem, & negationem, ita ut utrumque sit essentiale unitati, quia teste Aristotele 4. metaph.

ens, & vnum eandem naturam significant, quod non ita contingeret, si solum negationem, & non entitatem includeret: ergo unitas dicit, & entitatem, & negationem divisionis in se, v.g. Deus dicitur vnum ab unitate Dei, quæ consistit in essentia indivisa, & similiter Petrus dicitur vnum numero, quia habet vnam numero naturam, unde unitas eius non consistit in sola negatione, ac denique ex ipsis terminis hoc ipsum constare videtur; præcipue quia vnum non dicitur vni voce de ente positivo, & privatione, ut per se notum est, & tamen si præcise consideres negationem divisionis æque potest attribui, & denominare privationes, v.g. cæcitatem, tenebras, &c. sicut ens reale positivum: ergo signum est vnum non dicere de formali solum negationem, alias denominatio vnius æque posset cadere in mortem, & in hominem, quia significatio vocis positivum attendenda est ex significato formali, sicut nomina artefactorum censentur non significare solum figuram in significato formali, quia non æque, neque vni voce dicuntur de rebus habentibus eandem figuram in diversis materijs; ut serra non dicitur vni voce de ferrea, & cerea; sic ergo neque vnum significabit solum negationem de formali; cum non æque dicatur de omnibus, quibus æque potest convenire talis negatio; dicit ergo de formali, & negationem, & entitatem ipsam indivisam, quia vnum propterea est transcendens, non dicit de formali aliquid supponens ens, & quasi adiacens, & adveniens illi, sicut album dicit de formali albedinem, non enim sic intelligitur res esse una, sicut alba, quia alba res est per formam supervenientem alteri entitati, una vero est intine per suammet entitatem.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta adversaria solvantur.

⁶² Ad primum distinguo maiorem, quæ magis opponitur realiter, & constituit primo, & per se multitudinem sine fictione, & à parte rei concedo, quæ hoc facit chimerice, & per fictionem, nego; ad minorem eodem modo respondeo; sicut etiam simili modo probationi minoris responsum tribuo.

⁶³ Ad secundum respondeo concedendo maiorem, & negando minorem; ad probationem minoris concedo maiorem, & distinguo minorem; destruit partem per se necessario, & formaliter, ex vi divisionis in se ut sic, nego; destruit partem per accidens, quia pars imperfecta est, concedo, forma enim materialis propter suam imperfectionem destruitur, dissoluta vniione, quia dependet necessario ab ipsa materia naturaliter in esse fieri, & conservari, materialiter autem dicitur, & per accidens destrui ratione divisionis, non autem formaliter, quia inter animam rationalem, & materiam primam in morte hominis datur divisio, seu separatio, & nihilominus non destruntur partes. Item qua divisio, quæ constituit multitudinem oppositam unitati, non est divisio quantitativa, sed ut ait D. Thomas ubi supra, divisio transcendentalis, & entitativa, id est distinctio realis.

⁶⁴ Ad tertium nego maiorem, quia non negatur vere, & realiter, & sine fictione in acervo, eandem

Quæst. IV. An Vnitas sit, &c. 265

dem lapidem esse, & non esse ipsum; ad primam consequentiam distinguo illam, erit vnum fictitum, & chimerice concedo, realiter, & transcendentaliter, nego.

Ad primum secundæ sententiæ respondeo, concedendo maiorem, & negando minorem; ad secundum concedo maiorem, & nego similiter minorem; ad probationem respondetur eadem ratione posse probari, negationem albedinis; seu non esse album esse de essentia hominis; siquidem illius contradictoriū, scilicet esse album non includitur in essentia hominis; dicimus igitur vnum ex illis contradictorijs necessario sequi ad essentiam vnius, non tamen constituere essentialiter vnum.

QVÆSTIO IV.

An vnitas sit adequatam, & proprium attributum entis.

SECTIO I.

Sententia Adversariorum proponuntur.

1. **P**rima sententia est P. Vasquez, 1. p. disp. 12. cap. 3. tom. 2. docentis vnum non converti adæquate cum ente; probatur hæc sententia sic.
2. Primo membrum dividens non potest adæquate converti cum toto membro diviso: sed ens est divisum, & membra dividentia secundum Aristotelem 10. met. cap. 1. sunt vnum, & multa; ergo neque adæquate convertitur cum vno; neque cum multitudine; ac proinde vnum non erit adæquatam attributum entis, quia adæquatam attributum convertitur cum essentia, cuius est attributum.
3. Confirmatur, quia quæ essentialiter opponuntur, non possunt eidem adæquate convenire; sed vnum, & multa opponuntur essentialiter: ergo non possunt eidem enti adæquate convenire.
4. Secundo, si vnum converteretur cum ente, cuiusque conveniret ratio entis, conveniret etiam ratio vnius; sed non venit ratio vnius, cuiusque convenit ratio entis; ergo vnum non convertitur cum ente. Maior est evidens; probatur minor; multitudini hominum, v. g. convenit ens reale; sed multitudini hominum non venit vnitas; ergo alicui convenit ens reale cui non venit vnitas; probatur maior; multitudo hominum est aliquid; non enim est nihil, aut figmentum rationis; sed omne illud, quod est aliquid à parte rei est ens reale: ergo multitudo hominum est ens reale.
5. Secunda sententia asserit, nullum attributum addens negationem, esse proprie attributum; unde si vnum addit negationem supra ens, non est proprie attributum entis; sic P. Hurtado in metaph. disputat. 3. sect. 3. dicto 1. hæc sententia probatur sic.
6. Primo attributum pro formali est idem à parte rei cum essentia; sed negatio, & privatio non est idem à parte rei cum ente; ergo. Probatur minor: attributum solum distinguitur per rationem à R. P. Ideph. de Peñafiel, Theol. Schol. Tom. 1.

subiecto, alias non erit attributum, sed stricta passio.

Confirmatur, quia attributum est conceptus 7 secundarius eiusdem subiecti solum nostro modo concipiendi supponens primum; & quidditativum; sed negatio plusquam ratione distinguitur à subiecto, & præterea in re supponit conceptum primum, & quidditativum; ergo.

Secundo attributum potest in abstracto prædicari de essentia; ut Deus est omnipotentia, rationalitas est risibilitas; sed negatio, aut privatio non potest prædicari in abstracto de ente; sunt enim falsæ hæc enuntiationes, ens est negatio; entitas est privatio.

Ultimo; quia illud attributum, quod dicit negationem, convenit vni voce cum ente rationis in ratione negationis; sed illud, quod convenit vni voce cum ente fictitio non potest esse attributum entis realis, v. g. Dei; ergo vnum, quod addit negationem, non est attributum entis; maior sic probatur, quia si præcise ratio negationis spectetur, quia merum nihil est; non habet magis ut dicat ordinem ad ens reale, quam ad ens rationis, quo fit, ut ab omnibus negationibus una ratio præcindi possit; ergo.

SECTIO II.

Aliqua certa notantur.

Primo advertendum est, duplex esse prædicatum conveniens enti ut sic, aliud essentialiale, & primum, aliud secundarium; primum est definitio entis, v. g. non repugnat existere realiter vel habens essentiam realem; secundarium est, de quo nunc controvertitur, & hoc est triplex, v. g. vnum, verum, & bonum, quæ prædicata communiter secundario conveniunt enti dicuntur, quia autem omnibus entibus conveniunt, ita ut nullum sit ens, quod non habeat vnitatem, veritatem, & bonitatem, & videantur reciprocari cum ente; ideo de illis, & præcipue de primo, scilicet vno interrogatur, an sit attributum proprie, & adæquatum vel proprietatis respectu entis ut sic. Ad quod advertas, licet, quod dupliciter potest aliquid proprietatis alterius nominari proprie, & secundum rem vel secundum conceptibilitatem: Ad hoc autem ut sit proprietatis vera alterius, ut ait P. Suarez in intr. disp. 1. sect. 1. quatuor condiciones, ut minimum requirit; prima est ut ipsa proprietatis sit aliqua res proprie, id est positiva entitas, ut adnotat D. Thomas opusc. 92. & in 1. disp. 4. & quodlibet 24. & 5. met. lect. 7. nam si nihil est, vel si est negatio, non potest proprietatis vocari in rigore loquendi. Secunda est ut distinguatur ab illo, cuius est proprietatis à parte rei adæquate, & totaliter; v. g. risibilitas distinguitur à rationalitate; nam si sit idem cum illo, potius essentia, vel de essentia eius debet dici, quam proprietatis. Tertia ut adæquate illi conveniat, seu cum illo convertatur; agimus enim de proprietate, quæ per se secundo aliquid convenit; nam hæc sola est, quæ sub scientiam cadit & demonstrari potest. Quarta denique ut subiectum, seu id cuius est proprietatis non sit de intrinseca ratione, & essentia talis proprietatis; quia ut Aristoteles dicit lib. 7. met. tex. 18. & 1. poster. cap. 18. tex. 35. subiectum non cadit intrinsece, & essentialiter, sed solum ut additum in definitione passionis, alioquin mutuo

L l ita